

ŽELEZNIČAR

GLASILO SLOVENSkih ŽELEZNIČARJEV.

Izhaia vsakega 1. in 15. v mesecu.

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

== Rokopisi se ne vračajo. ==

Uredništvo

in

Upravništvo

se nahaja v Ljubljani,
Cesarja Jožefa trg št 10.

Naročnina:

za celo leto . . . K 7 20
za pol leta . . . 3 60
za četrt leta . . . 1 80
Posamezna številka 30 v

Štev. 13.

V Ljubljani, 1. julija 1919.

Leto XII.

Organizacija in vest.

Nekaj časa že pridobiva „Splošna železničarska organizacija za Jugoslavijo“ vedno več pristašev. Število članov se še vedno množi, tako, da smo pustili vse druge organizacije precej zadaj. Res je, da smo tako visoko število v tem kratkem času dobili tudi s tem, da gotovi člani v svoji gorečnosti za našo organizacijo gredo predaleč. Spozabijo se, da v delavnicah, kurilnicah itd. nočejo delati skupno s kolegi, ki so organizirani v drugih društvih. Naj bo torej na tem mestu povedano, da se pritožbe v podobnih zadevah množe in da imajo raznovrstni, iz tega izhajajoči konflikti, časih precej neprijetne posledice. Razumeli bi to, če si stvar pogledamo s stališča človeka, ki je prejšnje čase moral pod pritiskom drugih strank hudo trpeti. Marsikateri socijalni demokrat se še spominja, kakšno vlogo so igrali različni klerikalci in liberalci, ako je šlo za izdajstvo delavskih interesov. Ne pozabimo pa, da so delavce tudi prej samo zato gotovi ljudje izrabljali, ker so bili indiferentni in nepoučeni. Danes so pa razmere vse drugačne in na noben način ne smemo vlačiti stare grehe iz preteklosti v sedanjost. Zgodovina železničarske organizacije je zelo interesantna in polna izprememb. Marsikateri železničar, ki je bil pred vojno naš zagrizen nasprotnik, stoji danes — ko je videl preobrat in opazoval, kako in zakaj je tako prišlo — v naših vrstah. Iskali so zavetje pri nas, ker so uvideli, da je njih prostor edino le v socijalno-demokratski organizaciji, ki ima bodočnost, ki je edina, katera jim bo roko v roki z delavstvom drugih narodov prinesla svobodo. Mi živimo v dobi, ko ne posamezniki, temveč ves svet začenja socijalistično čutiti. V tem času bi bilo malenkostno, če bi se mi postavili na stališče, da poleg nas ne sme nobena druga organizacija živeti in bi hoteli vse iztrebiti, kar ne preide z vihrajočo zastavo v socijalistični tabor. Stranka, ki je tako na mah pridobila toliko moči, prevzame tudi odgovornost. Ena taka moralna dolžnost je, spoštovati prepričanje drugih in varovati koalicijsko pravo. Vsak ima pravico snovati društva in se v njih organizirati. Bili so časi, ko smo se bali javno pokazati naše prepričanje. Klerikalci in liberalci so nas denuncirali in spravljali v ječo. To je bil čas najhujših reakcij, bil je to sramotni madež v zgodovini. Tega pa ni več, vsaj ne v tisti meri; posamezne slučaje denunciacije naših liberalcev pa bomo že znali paralizirati. Hočemo li mi, ki smo se vedno bojevali proti terorju, isto storiti? Naše vodilno geslo bodi: „Kar ne maraš, da drugi tebi store, ne stori njim“, ker bi to bilo nemoralno in nepraktično. Ako pride na železnico človek novinec, naj se mu pove, da mora biti organiziran; prosto mu pa mora biti, h kateri organizaciji naj se vpiše. Bo že prišel čas, ko bo spoznal, če je potkal na nepravdo in potem pride k nam gotovo sam. Naša naloga bodi, izobraževalno in poučevalno vplivati na posameznika, agitacija pa mora biti dostojna. Na druge načine pridobljeni člani so večkrat brez vrednosti, če se o pravem času ne vzgoje. S silo si vzgajamo samo potuhnjence, s katerimi nobeni stranki ni pomagano. Kdor bi drugače delal, bi samo škodoval organizaciji, tudi, če bi imel najboljše in najpoštenjše namene.

Službena pragmatika?

Članek v „Jugoslovanskem železničarju“ številka 23 z dne 6. junija, ki je prinesel tudi nekakšno tabelo kot „izvleček iz železničarske službene pragmatike“, je razgrel kri v krogih železničarjev. Pripomnimo takoj, da se tudi „Jugoslovanski železničar“ v principu ne strinja z vsem, kar je prinesel, temveč poudarja, da ne prevzame nobene odgovornosti za predložene. Eno pa je značilno: Glasilo jugoslovanskih železničarjev piše: Edino sporazumno delo z organizacijami itd. Torej — enkrat so nas vendar pripoznali kot organizacijo! To samo mimogrede. Kar

nas tukaj zanima, je, od kod je ta izvleček prišel? Ali nimamo menda že dalje časa obljubo ministra saobračaja, da se ne sestavi nikakšna službena pragmatika, dokler se ne snide anketa ministrstva in osebja, ki bodo sporazumno izdelali osnovo pragmatike? Upajmo, da je stvar, ki o njej poroča omenjeni list, nekoliko prenačljiva. Tablica sama namreč kaže toliko nedejnostnega duha, da moramo takoj dvigniti svarilni glas. Vsaj smo zopet z obema nogama v protekciji in korupciji stare Avstrije. Izvanredno napredovanje je že zopet tu; nepravilno uvrščanje posameznih kategorij itd. bo precej razgrela kri in posledice ne utegnejo biti preveč dobre. Zopet ne odločuje sposobnost in spretnost v službi, temveč le razredi srednjih šol! Za Boga jugoslovanskega, ni li učna doba tega ali onega profesionalista, ki je obiskoval meščansko šolo, tudi izobrazba? Od kdaj zopet velja, da ravno tisti, ki je posedal na klopih kakšne realke ali gimnazije, ima že vso modrost v žepu? V III. uradniško kategorijo so si izbrali nekaj pisarniških moči. Najbrž bi tu bili v prvi vrsti postajni in prožni mojstri — nekdanji naredniki — ki se že leta in leta poče za sabljo in zlatimi gumbi. Drugi se jim sploh ne zde vredni. Ako hočejo napraviti res moderno pragmatiko, tedaj proč s tolikimi kategorijami, ki ne pospešujejo prav nič drugega, kakor tisti že tolikokrat prokleti „Kastengelst“. V spomenici, izdani dne 22. in 23. marca, smo se potrudili, da to neslogo po možnosti ublažimo, vendar pa ni s tem rečeno, da bi se stvar ne smela urediti še boljše. Za enkrat: Več demokracije! K stvari se ob priiliki povrnemo.

Železničarske plače.

Sodr. Jos. Kopač je dne 15. in 16. junija interveniral pri predsedstvu Narodnega predstavništva in pri načelniku odbora za nujne predloge, da pride njegov predlog glede izboljšanja prejemkov železničarjev v razpravo. Enako tako je tudi sodrug Anton Kristan v seji 16. junija tirjal v vprašanju na predsedstvo Narodnega predstavništva, da pride predlog na razpravo. Isti dan sta nadalje ss. Kopač in Kristan intervenirala pri ministru za železnice g. Vuloviču, ter mu razložila ponovno zahteve železničarjev glede izboljšanja njih prejemkov. Razprave se te dni nadaljujejo. Upati je na ugoden rezultat. Predsednik Pavlovič je dobil nalog, da izvede sklep načelnikov klubov, ki so sklenili, da se pozove ministrski svet, da izboljša prejemke železniškega osebja do 1. julija.

Več socializma.

(Konec.)

Na kongresu v Stuttgartu (1907) že najdemo zastopnike socialističnih organizacij 25 narodov.

Odpraviti kapitalizem, razlastiti ga, je bila v drugi polovici preteklega stoletja socialističnega delavstva vodilna misel, ga združevala in napolnjevala z ognjevitim navdušenjem. Zgodovinska naloga nadomestiti meščanski ustroj današnje družbe s socialističnim, je najčistejši izraz socializma, kakoršen veje iz komunističnega manifesta. Ta veličastna, bogata vsebina razblinila se je tekom časa v manjša prizadevanja n. pr. v volilno pravico, v varstvo delavstva v obratih, v času bolezni, brezposelnosti itd. Res je, da pomeni socializem pokret za dobavo pravic proletarijatu, k popolni demokraciji narodov, da je proti krivici in izkoriščanju, gotovo, to vse je resnično, pa v glavnem je socializem spoznanje in volja odpraviti razredne države, kapitalističen družaben red, kar je oboje zasidrano v zasebni lasti produktivnih sredstev. Ta težnja v masah narodov premalo razvita ni mogla preprečiti v letu 1914. započete polomije. Napram meščanski zvezli večne vojne se je že na kongresu 1900 poudarjalo potrebo negovati proletarsko zvezo večnega miru. Vendar vse govornice o militarizmu in vojni na kon-

gresih druge internacionale pripadle bodo v rešitev tretji internacionali. Ta se bo morala po obilnih izkušnjah iz polpreteklosti idejno oživitviti v proletarijatu vseh narodov. Oživiti morajo vsi načelni in taktični zaključki socializma, da bode smoteno delo te smeri tudi dejansko uspešno. Vsekakor nam bo poglobljenje v lastno zadevo v tem oziru več koristilo, nego obregavanja ob nasprotne nam organizacije.

Največ okostenelega odpora napram socializmu menda tiči v načelu razlastitve (ekspropriacije). Če pomislimo, da je ta k vsakemu gospodarskemu napredku potrebna in da se pred našimi očmi vsak dan vrši, tedaj ne more biti tako zlo. Kapitalizem dan na dan razlašča male ljudi, se širi preko njih, razlašča pa palne med proletarijat. Obratno pa hoče socializem razlastiti one, ki so doslej razlaščali.

Kdo ne pozna kmetiča, rokodelca, ki ju je današnji gospodarski red spravil ob posest, ju razlastil in poslal med brezposelne. Neobzirno se to dogaja med majhnimi in najmanjšimi posestniki. Prav to pa hoče socializem izvesti tam, kjer je kolektivno (zadružno) delo potrebno, v tovarnah, rudokopih, plovbi, pri železnicah, pošti, bankah, velikih posestvih. Vsi zaposleni bi postali lastniki vsega podjetja. Dosedanji lastnik, posameznik ali družba, se odslovi brez odškodnine, ali kakor nekateri hočejo z odškodnino. Ostanejo pa kot delavci lahko še nadalje v podjetju. Deležni bi postali v tem slučaju istih dobrot, ki pripadajo vsem drugim delavcem. Postali bi nam enaki; bili bi z nami vred solastniki podjetja in prejemali kakor vsi delavci, ne več mezdo, marveč delež celotnega donosa.

Število onih, ki bi ob takšnem prevratu trpeli škodo, je v primeri z onimi, ki bi imeli korist, prav majhno. Splošni življenjski pogoji bi se torej izdatno zenačili v napredni smeri. Dandanes so še nasprotniki socializma celo taki, ki bi imeli ob njegovem uresničenju očitno korist. Odpustimo jim, naš napor bo tudi nje osvobodil. Vendar tudi naš napor za označeno podružabljenje ne sme biti nasilen. Socializacija naj bo sad rednega razvoja naše družbe. Prostost govora in pisave, pravica zborovanja in koalicije, s temi orodji hočemo zdati, ker hočemo, da se podružabljenje mirno izvrši. Marksizem pozna revolucijo samo kot zadnji člen naravnega razvoja (evolucija). Bakuninov nazor, ki je za nasilno, takorekoč umetno revolucijo, je oče današnjega boljšeizma, čigar taktika se je osobito v minuli vojni navzela militaristične nasilne oblike. Nasilno podružabljenje niti ne moremo imenovati demokratično, kajti ono izzove nasilen odpor meščanstva, torej vojno državljano med seboj. Žrtve bi bile prevelike in nepotrebne, ko smo uverjeni, da se bo moglo podružabljenje izvesti evolucijskim, to je skoraj mirnim putem. Kadar je sad dozorel, treba samo najmanjšega vzroka, da odpade. Kdaj se utegne to izvršiti? V to se bosta morala uresničiti dva pogoja, ki sta vsak zase v prenehanju, jadrnem razvoju, ki se pa bosta ob koncu svojih razvojnih možnosti sešla v uresničenju socializma, v socializaciji. Kapitalističen gospodarski zistem je eden teh pogojev, enotna organizacija socialističnega delavstva pa drugi. V velikih obratih je in bo čedalje bolj izdelovanje (produkcija) družabno urejena. Ni dvoma, da se bo dal tudi donos te produkcije podružabiti, oziroma dala se bodo cela podjetja spraviti v last vsakokratne delavne družbe, katero tvori delavstvo. Takšen uspeh je za ene mogoč že zgolj po d. bri strokovni organizaciji (sindikalizem). Pri nas prevladuje mnenje, da sta k strokovni organizaciji še potrebni gospodarska in politična, o čemer bi bilo treba posebič razpravljati.

Kakor za podružabljenje naj velja tudi za državno obliko načelo evolucije. Cilj našega razvoja je socijalna republika, ki pomeni politično in gospodarsko demokracijo. Ker je v to svrhu potrebna dobra vzgoja vseh članov države, nudi najboljši

okvir za tak preobrat vsak narod zase. Marksizem je za ujedinjenje narodov, ki so po dosedanjih državah cepljeni kot pripadniki različnih državnih enot. Smešno in uprav nesocialistično je govorenje onih naših sodrugov, ki zanikajo možnost ugodnega razvoja Jugoslavije, novo nastale naše države. Prostost narodov vendar zahtevamo in ta ne pomeni za nas nič več in nič manj, kakor za druge narode, samo politično in gospodarsko neodvisno demokracijo. Napotiti jo pa moremo v ujedinenem narodu celo s to prednostjo, da nam odpade narodno nerganje, ki nam je doslej dovolj socialistično mišljenje oviralo. Vsak narod po samodoločnem obsegu, socialna republika naj bo član federacije narodov. Le ob takih načelih zamore izginiti imperijalizem, to je napor meščanstva ene države prekašati in velikopotezno gospodovati meščanskemu regimentu drugih držav. Imperijalizem hoče svoje gospodarsko območje razširiti nad sosedl in stremi v končnem pomenu samo za sirovim podjarmljenjem v svrhu množitve profita.

Ta imperijalizem ste podpirali, ko ste za rdeči križ darovali, ko ste vojna posojila podpisovali, ko ste po Czerninovem receptu za mir demonstriali, ko ste se bali poleg proletarskih verig izgubiti tudi svojo proletarsko posest itd. Sodrugi! Kristaliziranega socializma je bilo in je še bore malo med nami. Nova država naj zasnuje tudi v nas preporod in očiščenje. Načeli proletarske mednarodnosti in revolucionarnosti morata postati nerazkrušni. Proletarski razreden interes je internacionalen in nikakor ne izključuje naroden interes. Nazor, da za socialista narodno vprašanje ne obstoja, je sad slabe vzgoje ter posledica centralistično nemških vplivov, ki so zapustili posebnost med slovenskimi socialisti viden sled. So socialni demokratje, ki smatrajo vsako narodno vprašanje šovinističnim (zagrizeno narodno), čeprav ni nikjer določena meja med dopustno narodnostjo in šovinizmom. Za samoniklost, neodvisnost in enakopravnost naroda stoji in pade tudi proletarec. Odločen nasprotnik pa bo mišljenju, ki naveda k nevarnemu izrodu, k narodni politiki premoči, kar sigurno vede preko stalnih armad k vojni. Reševati narodno vprašanje v imperijalističnem smislu je stvar meščanstva, katerega odpraviti je namen in jedro proletarske revolucionarnosti. Socialna demokracija je revolucionarna stranka, ker po svojem programu ni vezana na zakone, dane po gospodujočih, pred vsem je pa revolucionarna, ker je njen cilj, odpraviti sedanjí gospodarski red, zaista revolucionaren. Ta cilj pa ne obsega samo gospodarski preobrat potom razrednega boja, marveč vsebuje odgovore na vsa vprašanja, ki pridejo v poštev z ozirom na pravice, dolžnosti in vrednosti človeške osebnosti. Socializma najvišja naloga ni samo v kakšni lastninski obliki ali gospodarskem načinu, marveč je v tem, da človeka povsem osvobodí. Te smernice bi ne smeli nikdar izgubiti.

Romanski sindikalizem našo revolucionarno moč ne hvali, očita nam lenivost, plitvost in meščansko pobratimstvo, ker si preveč obetamo od meščanske naprave, parlamentarnega dela. Kdor

zasleduje delo naših predelavcev na tem polju primerjaje s prej navedenim, razsodil bo stvar zase najbolje. Od možnosti take razsodbe zavisi vrednost naših pristašev, zavisi kvaliteta, to je notranja vrednost stranke socializma, socialne demokracije.

Naš strokovni kongres.

(Konec.)

O tarifni politiki je poročal s. Čobal, ki je orisal razvoj tarifnih pogodb, ki se je vršil obenem z razvojem obratov. Predpogoj vsake dobre kolektivne pogodbe je trdna organizacija. Potrebna pa je tudi za vzdrževanje sklenjenih pogodb. Opisal je potem razna bojna sredstva, ki jih ima proletarijat na razpolago in razmerje glede koalicijskega prava.

Tudi o tej točki je bila debata zelo živahna.

O strokovnem tisku je poročal s. Tokan. Izvajal je med drugim o razvoju strokovnega časopisa. Poudarjal je potrebo vsestranskega podpiranja strokovnega glasila, da se povzdigne do tiste višine, ki je potrebna za uspešen napredek delavstva.

Debata se je vršila prav temeljito, zlasti glede na zvišanje prispevka za list.

Posebno temeljito je bilo poročilo s. dr. Korna o delavskem pravu, dasiravno se je govornik moral z ozirom na kratko odmerjeni čas močno omejiti, ter je povedal samo najglavnejše. Poročilo bo posebej objavljeno v „Napreju“ in brošuri, ki bo obsegala celo poročilo o strokovnem kongresu.

Isto je s poročilom o socialnem zavarovanju, ki ga je podal s. Kocmur.

Kongres je sprejel vse predloge in resolucije, ki so bili objavljeni v „Delavcu“ in se objavijo v „Napreju“. Tu navajamo samo enega, in sicer zaradi „Železničarja“.

Sprejet je bil namreč tozadevno sledeči predlog:

„Organizaciji železničarjev priporoča kongres, da opusti list „Železničar“ in ga spoji z „Delavcem“.“

V strokovno komisijo so bili izvoljeni ss.: V Ljubljani: Brozovič, Hlebš, Firm, Kopač, Novšak, Nahtigal, Mihevc, Mlinar, Udovč, Zore, Zupan; zunaj Ljubljane: Čobal, Holzinger, Juhart, Kemperl, Marn, Ule. Namestniki v Ljubljani: Kocjan, Kratochvil, Rejc; zunaj: Malovrh, Pečnik, Sitar. V kontrolo v Ljubljani: Svetek, Tomc; zunaj: Gabriel, Klenovšek, Španner; namestniki: Bukovnik, Rotar, Vehovec. Kot člana se smatrata po funkcijah ss.: Petejan in Tokan. Na prvi seji se je strokovna komisija konstituirala ter takoj prične svoje delo, in sicer v prvi vrsti glede ujedinjenja s hrvaškimi in srbskimi organizacijami ter glede socialne zakonodaje v naši novi državi.

Iz češke republike.

Liberalci so povsod enaki. Kdor ne verjame, naj se pelje na Češko, tam bo izvedel podrobnejše.

Zdi se — zadnji dogodki to opravičujejo — da je vendar resničen stari pregovor: „Zgodovina je za to, da se iz nje nihče nič ne uči.“ „Železnični zřízenec“ piše v št. 14:

Dne 1. junija je socialistični blok slavil obletnico krvave bitke, v kateri so pred 485 leti podlegli prvi češki socialisti, komunistični Taboriti in Širotki, vojaški premoči češkega plemstva in češkega meščanstva. Bil je to zatiran narod, ki se je odvrnil od lažnjivih rimskopapeških priganjaveč, ter se obrnil proti nenravnemu življenju dostojanstvenikov cerkvenih, plemenitaških in meščanskih družb, ki je svoje življenje uredil po vzoru socialističnih prvakov — prvih kristjanov. Bil je poražen; ne zato, ker je bil pobožen, temveč zato, ker je hotel krščanske nauke v enakopravnosti vseh ljudi uveljaviti v družabnem življenju. Kar niso uničile križarske vojne nemških vojsk cesarja Zigmunda, to so srečno končale tolpe čeških mogotcev v bitki pri Lipaneh. Ubili so češki narod in — sami sebe. Dne 1. junija 1919 so nepregledne mase socialistov prisegale, da vzdrže enotno in nepremagljivo fronto proti vsem pastem bogate buržoazije. Dne 1. junija smo prisegli pred tragičnimi grobovi prvih čeških socialistov, da se ne pustimo izvabiti iz naše trdnjave, kakor so to storili pred 485 leti ubogi naši mučeniki. Dne 15. junija t. l. pa moramo presenečeni konstatirati, da je bil napravljen obupen poizkus, prebiti enotno fronto železničarske organizacije. Žal, da so podlegli tudi nekateri sodrugí socialističnega bloka. Povedano bodi tukaj na sramoto gotovemu številu čeških uradnikov, ki gredo za političnim karieristom — nadrevidentom Navrátilom — ki je svoj mandat v Narodno predstavništvo sprejel iz rok bančnih ravnateljev in vojnih dobičkarjev, kakršna je stranka „Narodne demokracije“. Naj vedo, da le-ti na povelje svoje stranke obupno delajo na to, da bi zmešali možgane delavske mase pred katastrofo, ki jim preti pri volitvah. On hoče uporabiti častno mesto predsednika „Železniške komisije v narodnem predstavništvu“, da bi razdvojil vrste železniških nastavljenecov, da bi razbil organizacijo v najvažnejšem trenutku, ko bo Narodno predstavništvo vzelo v pretres vprašanje pavšala in doklad. On hoče ogoljufati najbednejše pare krilatega kolesa...

Ne kaže, da bi cell, zelo dolgi članek prevajali, ker so tu opisane razmere, ki se tičejo samo železničarjev češke republike. Povemo na kratko: „Zemska jednota“, identična z našo „Zvezo“, je začela z vso vehemenco delati za liberalne mogotce. Kakor pri nas, tudi na Češkem so liberalci prišli do prepričanja, da imata laž in neodkritost kratke noge. Rečemo pa — samo do prepričanja — ne pa tudi k pameti. Ti se iz zgodovine in dogodkov zadnjih let niso nič naučili, zato propadajo. Nič se ne sramujejo, da se vsak razsodni človek s studom odvrča od njih, ker zapeljujejo pod krinko narodnosti in na podlagi neizvedljivih obljub nerazsodno maso. Njih gospodar — kapitalist — tako zahteva, ergo — oni morajo ubogati. Torej, sodni dan ni več daleč.

LISTEK.

Kuta v ljudskem humorju.

Spisal J. Červený. — Prevel S.

Morda se v nobenem stanu ni ohranilo toliko dovtipov in satire kot v menihih. V naravi človeka je, da ljudstvo, uvideč, prikrit razloček med besedo in dejanjem, izrazi svoje mnenje neobzirno in satirično. Značaj komike življenja je ravno v nasprotju višjega in nizkotnega. Ljudstvo je z zdravim razumom izravnilo slavo služabnikov cerkve s hinavstvom in njih napačnim življenjem. Izid tega izravnanja se ne more drugače izraziti nego z dovtipom ali s satiro. Pripomniti moram, da je protiklerikalni humor starejše dobe izšel iz pobožnega človeka. Satirik, grajač razuzdanost papeževih pripadnikov, je mislil na versko in npravno očiščenje; ampak ravno v tem se je izrazil — dasi v duhu časa — smisel življenja, boj, skajoč resnico proti laži; veselje do življenja je napovedalo boj nekristniške askezi. Škoda, da so bile naše stare protiklerikalne satire večinoma bodisi zatrite ali s časom pozabljene. K izpoznavanju kulturnega razvoja minulosti so protiklerikalne satire poskrile vedno visoko cenjeni prispevki, vsaj so bili vedno zvesti spremljevalci vsake duševne revolucije in največ jih imamo iz časa reformacije in renesance. Ta ljudski humor v kuti pa ni popolnoma zastaral niti v naših ča-

sih. Močni duh potrebuje močno orožje in duševno razpoloženje našega naroda je bilo vzlic verski verigi vendar vedno zdravo, da ga niti jezuitska babjeverstva niso ubila. Ne bo torej odveč, če podamo tukaj eno tistih protiklerikalnih ljudskih pravljic...

Nekdaj so radi pripovedovali naslednje iz življenja menihov: V samostanu „Esram“ so nekda bivali menihi reda sv. Bernharda. Ravnali so se strogo po svojih predpisih, postili so se, da so bili suhi kot trske, hvalili Boga po dnevu in po noči in kljubovali so vsem izkušnjam. To je že dalj časa z jezo opazoval vrag „Opička“. Za to se je vedno klatil okolo samostana in premišljeval, kako bi med menihi napravil nered. Izpremenil se je torej v mladega moža, prišel pred samostan in prosil, da bi rad govoril z gospodom gvardijanom. Gvardijan je prišel pred vrata in vprašal: „Odkod pa, mladi mož, kaj želiš? Ako imaš kakšno poročilo, sem z njim!“ Vrag Opička se je hlinil silno ponižnega in rekel: „Gospod, jaz sem revež kuharski pomočnik; ako me hočete vzeti v službo, bom vam zvesto služil. Na moje molčečnost se pa lahko zanesete.“ Mladenč je bil gvardijanu všeč, zato je bil odgovor ugoden. Prihajajoč ravno prav, ker smo brez pomočnika. Hočeš-li ubogati, boš kmalu povišan.“ Opička se je lepo zahvalil, odhitel v kuhinjo k mojstru kuharju ter se mu priporočal v varstvo. Od te minute je imel samostan hudiča za kuharskega po-

močnika. Le ta ni bil len in je začel takoj delati zgago. Čez nekako pet dni je zasačil gvardijan novega pomočnika, da se je valjal v pepelu. „Povej mi, mladi kujon, kako ti je ime?“ „Imenujejo me Opička — moj dom pa je daleč,“ je odgovoril vrag. Gvardijan je vprašal dalje: „Povej ti meni — Opička, ali znaš pariti pse?“ Opička se je nasmešnil: „Zakaj ne? Razumem temeljito še vse kaj drugega. Znam spraviti skupaj tudi može in ženske — v tem ozirom sem mojster. Ako želite, Vam pripeljem najkrajše ženo tega okraja po noči v vašo celico; zjutraj pa jo spravim vrn tako, da še samostanske misli ne bodo o tem izvedele.“ Gvardijanu je ob tem pogovoru postalo vroče. Ozrl se je previdno okolo sebe in zašepetal: „Opičko, zlati Opičko, najljubši mojhi služabnikovi! Je li to mogoče, da mi ti preskrbiš žensko?“ „Bodite brez skrbi; popolnoma mojstrsko. Imenujte mi dotično gospo in gospodično, katero poželite in kmalu bo Vaša, da jo bode te sili.“ „Torej pazi; v bližnji vasi — takoj prva hiša — stanuje krasna devojka. Ako mi tisto pripelješ sem — in ako ona vstreže moji želji, dobiš dobro nagrado.“ Opička je takoj obljubil, češ: „Še danes zvečer bo dekle Vaše.“ Takoj na to se je vrag yrnil v kuhinjo, pomival krožnike, opravljal druga dela, ki mu jih je naročil, med tem je pa snoval nove načrte. Komaj se je stemnilo, se je podal k dotični gospodični, ki ga je najvljudneje sprejela. (Konec prih.)

Zapeljane mase bodo prišle do prepričanja — ker priti morajo — da je nemogoče nasproti mogočemu mednarodnemu kapitalu postaviti majhna narodna društva. Počakajmo mirno, stvar se razvije sama od sebe. Med tem pa pazimo, da ne bo naše železničarje prehitel čas, da ne podležejo v boju za pravice, ki jim kot človeku in delavcu pristojajo. Tudi jugoslovanski železničar mora biti deležen dostojanstva posebnosti živiljenja.

Na vseh čehoslovaških železnicah stopi z dnem 1. julija v veljavo osemurni delavnik. Pri raznovrstnosti železničarske službe je to bil precej trd oroh. Pri obravnavah zakona o osemurniku je delala največje težave služba strojnega in vlakospremnega osebja. Oboje se mora uveljaviti na podlagi dogovorov. V splošnem bo upoštevano: 8 ur dela na dan, razun nedelje, to je 48 ur na teden, ali 192 ur mesečno, eventualno 2500 ur na leto. To število ur se brez postavnega dovoljenja ali brez dogovora z osebjem ne sme prekoračiti. Na progah z večjim prometom bo služba: 12 ur dela, 24 ur prosto. Vsako četrto prosto bo raztegnjeno na 36 ur. Na postajah s posebno težko službo bo 8 ur dela in 24 ur prosto. Zadnja razdelitev službenega časa je zaenkrat veljavna samo za nekatere velike postaje. Bo pa na organizacijah samih ležeče, da se v kratkem raztegne na vse postaje. Zaradi čezurnega dela še ni nič sklenjeno, ker Unija ne vzame na znanje predlog ministrstva železnic, s katerim bi uslužbenci precej „kratko vlekli“.

In pri nas? — — —

Dopisi.

A tako hočete rešiti železničarsko vprašanje? Nemalo nas je osupnila vest, v kakem smislu se misli rešiti železničarsko vprašanje. Kakor je razvideti iz tabele v »Jugoslov. žel.«, je pač malo demokratičnega v njej. Prezreti se misli kategorijo vozovnih pisarjev in vse kaže, da bode uvrščena v najnižjo kategorijo slug. Zahteve, ki se stavijo na to kategorijo, so tako velike, da mora vsak poedinec imeti pač precej zmožnosti in inteligence. Dela, ki jih vozni pisarji v pisarnah in na prostoru opravljajo, so uradniška in poduradniška. Rekrutira se kategorija iz inteligentnejših, obrtnih poklicom izhajajočih ljudi, ki so se tri do štiri leta učili svoje obrti. Ali ni učna doba v obrtniških poklicih enakovredna z dvema ali štirimi razredi srednjih šol? Pač škandalozno in nepravilno bi bilo, če se imenovane kategorije ne vpostavi v poduradniško skupino v smislu naše spomenice, v kateri nikakor preveč ne zahtevamo. Zahtevamo, da se naše zahteve v polni meri izpolnijo, opozarjamo pa obenem naše poslance v Narodnem predstavništvu, da nam trpinom posvetijo kar največ pozornosti in nas vsestransko pri sestavi službene pragmatike za železničarje podpirajo. Ne zadostujejo nam raznovrstne pohvale, videti hočemo enkrat dejanja, ker žal, od pohvale ne bomo debeli. Treba je pa tudi, da smo sami pozorni na vse. Biti moramo vsi organizirani v »Splošni žel. organizaciji za Jugoslavijo«, ker le tem potem močne organizacije bomo prišli do svojih pravic.

Jesenice: V nedeljo 15. junija se je vršil ob treh popoldne v gostilni pri Verglesu na Savi javen železničarski shod, na katerem je poročal sodrug Lemež iz Ljubljane. V nad eno uro trajajočem govoru je podal jasno sliko o nevarnem socializmu, ki se pojavlja zdaj na vseh koncih in krajih. Z ozirom na železničarje je omenjal, da se pač mnogim dozdeva, da so ti izven stanja drugih delavcev, in da imajo boljši položaj. Če se pa natančneje premotri cela zadeva, pridemo do zaključka, da posebno v sedanjem času temu ni tako. To je vzrok, da se pojavljajo zdaj takozvani „tudi socialisti“, ki si nadevajo cilj — izboljšanje položaja. Prosta jim je pot.

Vendar, ako te „tudi socialiste“ natančneje opazujemo, opazimo, da ni glavni njih namen izboljšanje položaja, temveč, da je njihov namen le razbijanje naših organizacij. Oni trdijo, da stoje popolnoma na samostojnem narodnem stališču, ter nam predbacivajo mednarodnost, ne povedo pa tega, da so le privesek liberalne stranke, ki se krha vsled boja s starimi. Iz tega se poraja takozvana „narodno socialna stranka“ in „socialna zveza“. Vprašati se pa moramo, če jim je res namen le izboljšanje železničarjev, zakaj ne gredo v skupno mednarodno organizacijo, kakor je tudi kapitalizem skupen v bratskem mednarodnem obseju.

Temelj vsakemu življenju je gospodarska stvar.

Socialisti se dobro zavedamo, da mora dobiti vsak narod svoje narodne pravice. Da smo za drugimi narodi daleč zaostali, tega so krivi edino le narodnostni boji. Če smo torej mednarodni, da priznamo pravice drugim narodom, imamo pravico ravno vsled tega zahtevati, da se nam pripoznajo naše pravice, ter to tudi najodločneje zahtevamo s tem, ko priznamo drugim njih pravice. To je tista internacionala, katero nam povsod oporekajo ti „tudi socialisti“, ter nas s tem smatrajo za brezdomovince, hujškatelje proti državi in kdo ve kaj še vse. Smo torej mednarodni in te ideje se je navzela že večina delavstva in se je tudi mora navzeti — ker je tudi kapitalizem mednarodni. On ne pozna narodnosti, ne vere, ne pozna usmiljenja in je popolnoma neobziren.

Kako naj se pa delavstvo ubrani izkoriščanju tega kapitalizma, katerega teži čuti vsak dan?

Da se ubrani izkoriščanju, se mora delavstvo združevati v eno samo organizacijo, in sicer v mednarodno. Da pa se delavstvo tega zave, treba je pouka in izobrazbe. Najboljši dokaz tega je angleško delavstvo, ki je potom pouka in izobrazbe doseglo uspehe, ki jih ima danes. Ne zaostuje pa, da se organizirajo delavci le ene stroke ali ene narodnosti. Delavci so različnih narodnosti, posebno pri nas je bilo takozvano kvalificirano delavstvo tuje. Da bi se pa mi nad tem delavstvom znašli — ako niso res hujškatelji — ni pravilno. Ker to delavstvo je spravil kapitalizem v naše kraje, ter ga navduševal za narodnost le zato, da je s tem krhal delavsko solidarnost.

Na Slovenskem je malo delavstva, to se pravi malo, da bi bilo zmožno izbojevati boj proti kapitalizmu. Dokaz tega je osemurni delavnik. Dosegli smo ga le, ker se je zbal kapitalizem internacionala, ker je bil 8urni delavnik uveden že v Nemški Avstriji in drugod, ne pa iz ljubezni do narodnosti ali iz ljubezni do bližnjega.

Če hočemo torej izboljšati svoj položaj, moramo se združevati v enotni mednarodni organizaciji z drugim delavstvom. Da bo pa to mogoče doseči, je potrebna izobrazba. Delavstvo v splošnem mora gledati, da se — ker mu ni bila dana možnost, da bi se izobraževalo po šolah — izobrazilo samo, da bi moglo zastopati svoje interese v svojih strokovnih organizacijah, in da bo tudi zmožno zastopati svoje težnje v političnih in gospodarskih in če treba, tudi v parlamentarnih organizacijah. Opozarjal je k vztrajnosti, ker vsak začetek je težak, a ko se pokažejo sadovi truda, dobi šele človek veselje do dela.

Končno je poročal sodrug Mlakar o strokovnem kongresu, ki se je vršil 8. in 9. junija v Ljubljani, katerega so se udeležili sodrugi iz Hrvaške, Srbije in Češke in na katerem je posebno prevladala mednarodna solidarnost.

Zidani most. Dne 11. junija 1919 so imeli prožni obhodniki in čuvaji v društvenih prostorih v Zidanem mostu konferenco z naslednjim dnevnim redom: 1. Situacijsko poročilo. 2. Osemurni delavni čas. 3. Raznoterosti. — K prvi točki je poročal sodrug Marn iz Gelja. Debate, ki se je prav živahno razvila, so se udeležili razni sodrugi. — Pri drugi točki osemurni delavnik je bila pri sodrugih velika nezadovoljnost. Debatiralo se je tudi glede ženske službe in sklenilo zahtevo, da se ženska služba odpravi. — Na tej konferenci se je pokazalo, da se železničarji zavedajo svojega položaja. Največja ogorčenost je pa nastala, ko se je dokazalo, da so še vedno nekateri železničarji, ki capljajo za žoltimi organizacijami. — Pri tretji točki razeoterosti se je sklenila naslednja

resolucija:

Prožni obhodniki in čuvaji proge od Verda do Špilja in stranskih prog energično protestirajo proti zavlačevanju osemurnega delovnega časa. Za vse uslužbenke južne železnice se je uvedel osemurni delovni čas, samo za prožne čuvaje in obhodnike ne.

Ker je to velika krivica, ne morejo kaj takega trpeti. Zato zahtevajo od svojih zaupnikov, izvoljenih na konferenci dne 11. rožnika 1919, da nujno interpellirajo pri obratnem nadzorništvu, radi takojšnje uvedbe osemurnega delavnika. Konferenca pooblasti »Splošno železničarsko organizacijo«, da stori energične korake, da se osemurni delovni čas takoj uvede, danes ni več izgovora, da manjka sposobnega osebja. Nadalje zahteva konferenca, da se ženska služba opusti in se nadomesti z moškimi močmi. Plače se morajo tako urediti, da more vsak prožni čuvaj in ob-

hodnik brez ženinca zaslužka pošteno živeti.

Turnusi in službeni red se mora sporazumno z zaupniki urediti. Vsem čuvajem in progoobhodnikom pa nalaga konferenca, da stopijo vsi v njihovo bojno organizacijo, da bo mogoče uveljaviti upravičene zahteve...

To resolucijo so pod vodstvom podtajnika sodr. S. predložili dne 17. junija gospodu nadzorniku Schnellerju sodrugi: Sojer — Ljubljana, Baraga — Brežice, Kodrič — Poljčane, Sinkovec — Litija, Hlupič — Ptuj. Pogajanja, ki so trajala nad eno uro, so pokazala dobro voljo gospoda nadzornika, ki je obljubil, da bo stvar takoj preiskal in difference po možnosti kmalu odpravil. Prvi korak je bil torej storjen in na složnosti osebja je sedaj ležeče, ali bo zadeva ugodno rešena ali ne. Za enkrat malo počakajmo in upajmo, da vodstvo železnice ne bo dolgo odlašalo, kar bi gotovo ne bilo v prid službe.

Ptuj: Tudi pri nas hočejo „Zvezarji“ imeti svojo podružnico. Mi bi ne imeli nič proti temu, ako bo nastopil kot stranka z gotovim programom. Sklicali so na dan 1. junija v Narodni dom v Ptuj zborovanje, h kateremu je prišlo približno 30 možakov iz Maribora in par iz Strnišča pri Ptuj. Na tistem povabljeni so bili tudi ptujski železničarji. Ne všteti uradnike, je prišlo na zborovanje pet delavcev. Kakor na vseh zvezarskih sestankih, je tudi tu zborovanje otvoril g. Jarc iz Maribora. Udrihal je po brezdomovincih, nemčurjih, idečkarjih itd. „Naš program je“ — pravi gospod Jarc — „narod in domovina. Vse uradništvo in delavstvo mora biti složno.“ Gotovo je mislil na socialne demokrate, ki naj bi vsi pristopili k „Zvezl“ in — narodno vprašanje bi bilo namah rešeno. Drugi govornik je povedal samo to, kar že vsak otrok ve; čvekal je nekaj iz zgodovine slov. naroda. Kot novo je dodal: „Samo to vam hočem povedati — narod in domovina in nič drugega kot to!“ Tudi tretji govornik se je odlikoval. Zaključno besedo je imel gospod Jarc. Leta se je uprav po salomonsko odrezal: „Poraza na Koroškem koncem aprila so krivi edinele socialni demokrate.“ Gospodje pravijo tudi, da rdečkarji, brezdomovinci i. dr. le zaradi tega podpirajo Nemce in Nemčurje v Mariboru in drugod, da dobe od njih denar, s katerim sodrug Kopač dela v Belgradu propagando za nje. Socialni demokrate da itak nimajo denarja za delo proti Jugoslaviji. Ako, gospodje, s takimi lažmi in frazami agitirate na vaših shodih, bo tudi nam prav. Želimo pa, da skličete enkrat javen železničarski shod v Ptuj, da se pomenimo na licu mesta. Tam bode izvedeli, kakšno mnenje imamo o Vas. Vse drugo brbljate, samo o koristih železničarjev nič. Na svidenje!

Dve morji.

(Buddhisto.)

Bil je ognjevit idealist. Kadar se je oprostil dela, je do pozne noči obiskaval ponižane in tlačene. Odkrival jim je široke tajnosti ljudske sreče in oni so res postali srečni in delali z njim skupaj za novo življenje. Njegovo delo je bilo polno trnja. Tem večji je bil užitek, ko so bili razni deli njegovega cilja doseženi. In srca nesrečnih so blagoslovljali njegovo ime, naredila ga nesmrtnim. Prišel pa je čas, ko so mu udje odpovedali, beseda je nehala biti ognjevit in on, ne da bi dolgo premišljal, skočil je v globoko morje, čigar valovi so neprestano pljuskali ob zidovje domačega pristančiča. Njegovo ime je pa dalje živelo v ljudskih srcih, ni utonilo. — Njegov sin, v katerega je oče stavil vse upanje, si je sezidal priložno gnezdo. Oženil je bogato damo in postal trgovec. Suh račun in njih povlačenje s finim šampancem je njegovo srce strdilo. Njegovo ime je bilo povsod na plakatih in v cenikih, v srcih ljudstva ga pa ni bilo. Tudi ta je vtonil v morju — vtonil je v oceanu ljudstva.

Razno.

Strokovna komisija za Slovenijo se je konstituirala naslednje: Predsednik Mlinar, namestnik Zore; tajnik Petejan, vodja zapisnika Skobl; blagajnik Tokan. Seje se bodo vršile vsak mesec dvakrat.

Ostudna bolezen. Po vsej Sloveniji se je razvila mrzlica denuncijantstva. S tako silo in s tako ogabnim navdušenjem se nikjer ni delovalo niti policijsko denuncijantstvo kakor danes dela zlasti slovensko liberalno lažinarodnjaštvo. Zadostuje, da ta ali ona korporacija denuncira iz povsem ne-

utemeljenih razlogov, pa na podlagi tistih denuncijacij preganjajo merodajne oblasti in politične, oziroma upravne korporacije popolnoma nedolžne in politično prav nič nevarne ljudi in družine. To je neprimerna politika, ki izpričuje le, kako nezmožni in kako duševno neinteligentni so merodajni činitelji. Sodrugi, potrpiamo, za vse to pride dan maščevanja; pripravimo se, zakaj trdno vero imamo, da mora tudi pri nas na Slovenskem zmagati poštenost, ki je danes v javnosti ni.

Celovec najbrže ne bo pripadal Jugoslaviji.

Vojna odškodnina, ki jo bodo morale plačati prej avstro-ugarski monarhiji pripadajoče dežele Jugoslavije, bo znašala tri milijarde. Če je to res, bo prav lepa obremenitev.

Nemčija je podpisala mirovno pogodbo. Druga izhoda ni imela. Vprašanje pa je, kakšne posledice bo imela ta pogodba. Pripominjamo, da je Clemenceau rekel nemški delegaciji, da pogodbe ne more prečitati, ker obsega nad 400 strani ter naglašal, da je iste vsebine kakor je bil prvotni predlog. Ugovori in predlogi Nemčije torej niso prišli nič v poštev. Obremenitev Nemčije se je potemtakem izvedla popolnoma diktatorično in v Franciji vlada med meščanskimi krogi tako veselje nad to zmago, da je v njeno proslavo, ki se vrši 14. julija, dovolila zbornica nad štiri milijone frankov. Priliko bomo še imeli, da govorimo pozneje tudi o posledicah tega miru, ki bodo legle nad ljudstvo. Nemčija je torej sklenila svobodno pogodbo, druge države pa še pridejo na vrsto.

Veselite o naši državi. „Arbeiterwille“ z dne 22. t. m. prinaša iz Zagreba (19. junija) sledeče poročilo: Domneva, da ne bodo o usodi in bodoči vladni kraljevine SHS odločali v Belemgradu, temveč v Parizu, ne torej po jugoslov. narodnem predstavništvu, temveč po diktatu veseli, se tudi po zadnjih informacijah bolj in bolj utrjuje. Glasom teh informacij je Pašič, ki se je zavzemal za Veliko Srbijo, izgubil ves svoj upliv. Dr. Trumbić, zaupnik krone, velja kot odločilna osebnost. Zmaga Trumbića pomenja zmago jugoslovanske misli, to se pravi, federativne države, obstoječe iz Srbije, Hrvatske z banom kot kraljevim namestnikom na čelu, in Slovenijo z deželnim predsednikom; kar bi izpodrinilo trdi centralizem. Dinastija Karadžordževićev bo vladala to zvezno državo; te tri province pa se bodo same upravljale s polno avtonomijo. O pripadnosti Bosne, kole ljudstvo sestoji enako iz Srbov kakor Hrvatov, naj odloči ljudsko glasovanje, ravno tako o Črnigori, kjer se znova kaže močna (?) struja v prid kralja Nikite. Antantne države so baje že pritrdile tej novi ureditvi jugoslovanske kraljevine. — Tako poročilo, katero če tudi ni morda dosti resnično, je vendar zelo simptomatično in važno. Francoski železničarji solidarni z revolucijo v Rusiji.

„Baseler Nachrichten“ javljajo iz Versailles, da je sprejela zveza francoskih železničarjev na svojem zborovanju sklep, ki izjavlja, da so francoski železničarji solidarni z revolucijo v Rusiji, Nemčiji in na Ogrskem. Splošna delavska zveza je izdala proklamacijo, ki zahteva amnestijo, demobilizacijo in opustitev vojaške intervencije v inozemstvu, kakor tudi sklep hitrega in trajnega miru.

Delavsko gibanje zadnje čase silno narašča povsod. Z razmerami in z imperijalizmom, ki hoče zaslužiti ves svet, postaja ljudstvo vedno bolj nezadovoljno. Res je, da zadnji čas ne dobivamo nobenih pravih poročil o teh gibanjih ne iz srednjeevropskih dežel, in tudi ne iz Anglije in Amerike. Toda zdi se, da so razmere silno napete. Ne le v Nemčiji, v Nemški Avstriji in na Češkem, marveč tudi v Italiji, Franciji, Angliji in Ameriki se dviga nejevolja proti početju kapitalistične družbe. Če gospodje kapitalisti ne krenejo drugo pot, utegnejo priti v kratkem do novih meščanskih vojen, ker človeštvo ne more prenašati ogromnih bremen in krivic, ki se vsak dan bolj kopičijo.

Monopolska taksa za užgalice znaša glasom tozadevnega obvestila generalne direkcije carine v Beogradu 126 dinarjev v zlatu na 100 kilogramov, monopolska taksa za sol pa 17 dinarjev v zlatu za 100 kilogramov. — Dovoljenje za uvoz teh predmetov iz inozemstva da je uprava za monopole v Beogradu.

Otvoritev delavske akademije v Pragi. Po poročilih čeških listov, ki smo jih šele sedaj prejeli, je bila 31. marca otvorjena v Pragi delavska akademija. Dalje poročata, da naredba o naznanjanju shodov ni več v veljavi.

Zborovanje socialistov v Milanu. V milanski mestni hiši je bilo 2. t. m. zborovanje italijanskih, francoskih in angleških socialističnih voditeljev, kjer so razpravljali o zopetnem oživetvorjenju internacionale ter o stališču, ki naj ga zavzamejo nasproti mirovnemu vprašanju. Italijani, med njimi Turati, so versaillesko pogodbo žigosali kot negacijo vsake pravičnosti in človečnosti ter kot vir novih težkih ljudskih vojen. Macdonald je izjavil, da se tudi angleško delavstvo zgraža nad ententnim nasilnim mirom in da bo ob prihodnjih volitvah glasovalo zoper vlado, čije odstop je gotov. Isto stališče je glede Francije zastopal Longuet, ki je Clemenceaujevo zmago označil kot Pirovo zmago, ker je francoski proletarijat od njega odpadel.

O španski bolezn. Iz Kodanja poročajo, da je dognal z mnogimi poizkusi danski zdravnik dr. Fagelbreth, da prenašajo hripa bolhe, enako kot prenašajo pegasti legar uši. Torej tudi pri hripu je dokazano, da je najboljši zdravnik proti njej snaga.

Švedski zakon v boju proti spolnim boleznim določa: 1. Na policiji naj se ustanovi neodvisen, znanstveni urad. 2. Prisilno zdravljenje in brezplačna oskrba. 3. Poučevanje obolelih in zdravniška preiskava pri vsakem od teh o vzrokih infekcije. 4. Prepoved zakonov. 5. Dolžnost, da se naznani one bolnike, od katerih so se drugi nalezli in se tega kaznuje in one, ker se ne zmenijo za zdravniške naredbe ter se 6. te prisili, da gredo v bolnico. 7. Stroga tajnost. 8. Kazni za nepokorščino napram zdravnikom. 9. Odprava predpisov glede prostitucije.

Prisilno naznanjanje tuberkuloze so upeljali v Nemški Avstriji. Državni urad za ljudsko zdravje je odredil, da morajo zdravniki naznaniti vsak slučaj obolenja ali smrti za tuberkulozo pljuč in sapnikov. Zdravniki, ki ne bodo tega storili, bodo kaznovani z globo do 400 K ali zaporom do 14 dni. Pri nas pa ministrstvo ničesar ne ukrene. Ne vemo sploh, čemu ga imamo.

Vestnik uprave.

Kdor ne prejema lista, naj ga reklamira bodisi naravnost pri upravi, bodisi pri zaupnikih, in to z navedbo natančnega naslova. Reklamacije so poštne proste. Napisati pa se mora zunaj na ovitku: Reklamacija časopisa.

V zadevah posmrtnine in starostne odpravnine naj se nam vselej obenem z dotično vlogo pošlje tudi člansko knjižico in mrtvaški list, oziroma vpokojninsko listino, kakor je to navedeno v določbah za ta sklad. To je nujno potrebno, da se more dotično zadevo čim najhitreje rešiti. Ako imajo dotični člani že nove članske knjižice, naj se vpošlje obe knjižici (staro in novo). Zato opozarjamo člane in funkcionarje, naj se starih knjižic nikar ne zavrže.

Posmrtnino, oziroma odpravnino se pošilja naravnost upravičencem, knjižice in dokumente pa se vrača skupinam, da jih po potrebnem vpisu izroče prizadetim.

Spise, ki se tičejo odpošiljanja lista, posmrtnin, odpravnin, obračunov, članskega gibanja in drugo, naj se pošilja upravi Spl. žel. org. v Ljubljani, Cesarja Jožefa trg 10, dopise radi shodov, intervencij, agitacije in podobno pa tajništvu Spl. žel. org. istotam. Dopise za objavo v listu pa se naj naslavlja na uredništvo „Železničarja“.

Posebej opozarjamo vse naše člane in zaupnike, kakor tudi druge dopisnike, da natančno in jasno naslavlja vse svoje pošiljate, ker sicer gre več pošiljatev v izgubo, ali pa na napačen naslov. Tako na primer se je dostavilo nam namenjeno denarno pošiljatev neki tukajšnji banki na račun „Zveze“. Istotako se je izgubil dotični obračun.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Rimske toplice: Ne moremo vporabiti, je nejasno.

Kurilnica drž. žel.: R. Neporabno.

Pesnica: Za to številko prepozno. Nemško pismo pošljite sem. Pozdrav!

Področica: Objavimo v prihodnjem listu. Pozdrav!

Vsem sodrugom dopisnikom: Vsi dopisi morajo biti poverjeni od vodstva podružnice in od te, opremljeni s pečatom, odposlani. Vse drugo v koš. Dopise za „Naprej“, pošljite naravnost na uredništvo Napreja.

Pragersko: Poročilo o pogrebu sohr. Brenkoviča prihodnjič. Naše sožalje!

ZA ŽELEZNIČARSKI DOM

je prispeval: s. Kunterer, Laško, 20 K. Prej izkazanih 13.325 K 43 vin., skupaj 13.345 K 43 vin.

IZPLAČANE POSMRTNINE

(do 16. junija 1919):

Ivan Brezar, Jesenice	K 100.—
Antonija Laznik, Zidani most	150.—
Marijana Mrak, Kranjska gora	50.—
Jožefa Rebernik, Rajhenburg	50.—

Skupaj . K 350.—

Uprava Spl. žel. org.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Kopač.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Zahvala.

Ker ni nogoče se vsakemu posebej zahvaliti, izrekamo tem potom presrečno zahvalo vsem, ki so našega draga in nepozabnega moža oziroma očeta, gospoda

Fr. Brenkoviča

spremili na njegovi zadnji poti.

Posebno zahvalo izrekamo gosp. postajenačelniku za njegov trud in krasen nagrobni govor, gospodu in gospe Verbek za venec, kakor tudi vsem drugim gospodom in sodrugom, ki so pripomogli z darili k olajšanju našega obupnega položaja.

Vsem kličem: Bog plačaj!

Žalujoča rodbina.

Adalbert Kassig

Ljubljana,
Židovska ulica.

Zavod za uniformo, krznar in izdelovatelj čepic priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih uniformskih predmetov za železničarje, kakor: čepice, gumbe, rosete, žnore, piščalke i. t. d. Čepice zimске in letne za strojevodje, kurjače itd. v raznih oblikah po najnižji ceni. Postrežba točna.

Učiteljska tiskarna

Ljubljana

registrirana zadruga z omejeno zavezo,
Francišškanska ulica št. 6.

Tiskovine za tole, tupaštva in urade. Najmodernejšje plakate in vabila za shode in veselice.

Letne zaključke.

Najmodernejšja uredba za tiskanje listov, knjig, brošur, itd.

Stereotipija. Litografija.

Prožni predelavec

vrl in zanesljiv kot vodja partije, kateri ima nalogo 11 kilometrov dolgo gozdno progo brez pogreška v stanu vzdrževati, se za takojšen nastop išče. Ugodno za vpokojenega železničarja. Ponudbe prosimo na Južnoštajersko lesno industrijo, d. z o. z. Mislinje.